

Anarkistinen kirjasto
Anti-Copyright

Haukupa mua vielä kerran hintiks!

Suora toiminta queer-vastarinnan kamppailuissa

Anonyymi

Anonyymi
Haukupa mua vielä kerran hintiks!
Suora toiminta queer-vastarinnan kamppailuissa
2006

Haettu 26.7.2012 osoitteesta:
<http://takku.net/article.php/20071216013400351>
Julkaistu alunperin nimellä ”This is for Every Time I’ve Been
Called Faggot! Direct Action in Queer Resistance Struggles”
anarkistisen CrimethInc-kollektiivin ”Rolling Thunder” -lehdessä
(nro 3/Summer 2006, s. 60-63).

fi.theanarchistlibrary.org

2006

masta, samanaikainen elinvoimaistaminen ja tuhoaminen. Saatamme toisinaan jäädä Ihmisoikeuskampanjan dinosaurusten ja Pride-marssien seksististen suuryhtiö-olutsponsoreiden varjoon, mutta sydämemme pysyvät uskollisina Stonewallin mellakoille ja ACT UPin suoralle toiminnalle. Tämä ei ole ainoastaan ”poliittista” uskollisuutta; radikaali menneisyytemme loi juuri sen kielen jonka mukaan tunnemme itsemme, ja nuo kamppailut takasivat meille pääsyn turvaan, lämpöön ja terveyteen joka piti meidät hengissä.

Tämä yleiskatsaus ei ole paljonkaan muita kuin aloituspiste heille jotka haluavat oppia lisää itseksensä, mutta se tarjoaa välähdysten queer-politiikkaa merkittävästi erilaisella suuntautumisella kohti ”poliittista”, jossa patriarkaattia ei kohdata äänestyksin tai kompromissein, vaan blokkauksin, kivin ja rikkinäisin pulloin. Älkäämme koskaan unohtako että ensimmäistä tiiliskiveä Stonewallissa ei heittänyt valkoinen homomies muodikkaassa puvussa vaan vihainen Latina drag queen joka latoi tiiliskiviä työkseen. Nämä ovat meidän juuremme.

Queer-väkeä naapurustossasi

Monet yksilöt ja ryhmät jotka muodostavat tämän ”uuden aalon” queer-kamppailun pitävät itseään anarkisteina tai tunnustavat suoraan anarkistiset vaikutteensa. Queer-sanassa on ihanaa joustavuutta ja anarkkista luonnetta; sekä se että anarkismi ovat paradoksaalisia määritelmiä. Aivan niin kuin anarkismi on luonteeltaan kiivaan politiikanvastainen poliittinen liike, on myös määritelmä queer äärimmäinen epämääritelmä. Aivan niin kuin anarkismi rohkaisee samanaikaisesti sekä autonomiaan että kollektiivisuuteen, samoin queer paljastaa sosiaalisia rakennelmia kuten sukupuoli-roolit kieltäytymällä samalla päästämystä niitä määrittelemään sitä mitä olemme. Tällä tavoin anarkismi ja queer kykenevät olemaan olemassa näiden kahtiajakojen tuolla puolen, syleillen näitä jännitteitä toisilleen tarpeellisina toistensa osasina.

Queer on myös antanut vaikutteita kapitalisminvastaisille liikkeille ympäri maailmaa. Olipa kyse sitten jääkiekkomailoilla kyynelekaasukanistereita takaisin mellakkakyytiä kohti lämivistä pinkeistä keijuista Genovassa tai nallekarhuja pian tämän jälkeen tuhotuiksi joutuneiden turva-aitojen yli katapultilla ampuvista militanteista Quebecissä, on selvää että queer-camp ja karnevaali ovat löytäneet uuden kodin. Monille meistä ei ole niinkään tärkeää analysoida onko anarkismilla abstraktina ideologiana kaikki vastaukset queer-väen kysymyksiin kuin tunnistaa queer-nuorten (miksei vanhempienkin, käänt. huom.) potentiaalinen kytkeytyminen globaaleihin vastarinnan verkostoihin, joita voidaan luonnehtia ”anarkistiseksi”.

Osa tätä potentiaalia on HLBT-”liikkeen”, joka on niin tunkainen ja paikalleenjäähäntänyt että on käytännössä lakannut ole-

Sisältö

Stonewall oli mellakka	7
”Puunoksia, parkkimittareita ja asvaltinpalasia”	10
Suoran toiminnan perintö	12
Queer-väkeä naapurustossasi	14

tiny Collective ovat käyttäneet suoraa toimintaa, katuprotesteja ja yhteisöohjelmia edistääkseen paikallisia queer-kamppailuja. Gentrifikaatioon (juppitalot valtaavat köyhien asuma-alueen), poliisibrutaliteettiin ja terveydenhuollon saatavuuteen keskittymisen lisäksi nämä ryhmät ovat lisääntyvässä määrin huomanneet olleensa pakotettuja kyseenalaistamaan homo-organisaatioita kuten Log Cabin Republicans¹, Human Rights Campaign (Ihmisoikeuskampanja) ja Gay and Lesbian Task Force heidän sulauttamismyönteisyytensä ja ”meidän muiden” peittämisensä takia.

Syksyllä 2005 esimerkiksi Hirsimökkirepublikaanien presidentti Patrick Guerrerolle maksettiin jotta hän puhuisi eräällä yliopistolla. Maksajana oli ei kukaan muu kuin yliopiston GLBTSA (gay, lesbian, bisexual, transgendered – straight alliance) -ryhmä. Vastaiskuna tälle ilmiselvälle petokselle Gender Mutiny -kollektiivin aktivistit tulivat pitämään tapahtumassa pöytää jossa oli saatavilla radikaalia ja anarkistista queer-kirjallisuutta ja jakoivat satoja virallisennäköisiä ”Iltä Patrick Guerreron seurassa” -pamfletteja ovelta. Kun Guerrero aloitti puheensa, yleisö avasi läpyskän jota he luulivat hänen viralliseksi ohjelmakseen löytääkseen kiivasta Hirsimökkirepublikaanien anarko-queer-kritiikkiä ja resursseja paikalliseen radikaaliin queer-organisointiin. Tämän jälkeen Guerreron puhe keskeytyi herkullisesti kakulla naamaan, jota seurasi hyvin koordinoitu palohälytys. Pakotettuina poistumaan rakennuksesta palohälytyksen takia Hirsimökkirepublikaanien predientti ja hänen hämmentynyt yleisönsä saivat vastaansa kahdenkymmenen neliömetrin kokoisen banderollin jossa luki ”Queers Bash Back” ympyröidyillä A:lla.

¹ Log Cabin Republicans (Hirsimökkirepublikaanit) on republikaanihomojen organisaatio. Valitettavasti kyseessä ei ole vitsi eikä käsitteellinen ristiriita – mutta joka tapauksessa sallimme sinun nauraa.

Suoran toiminnan perintö

Stonewallin ja White Nightin tapaisten spontaanien kapinoiden lisäksi ryhmät kuten GLF, GAA ja erityisesti ACT UP jatkoivat luoden valtaisan protestien, yhteisöllisen organisoitumisen ja suoran toiminnan perinnön. GAA esimerkiksi kehitti zap-taktiikan, joka on nykypäivän flash mobien edeltäjä. Sylvia Ray Rivera auttoi perustamaan Street Transvestite Action Revolutionaries (Katuransvestiittien vallankumouksellinen toiminta) -ryhmän tarjoamaan paikallisille kodittomille queer-nuorille ruokaa ja katon pään päälle, toivoen saavansa nämä pois kaduilta huumeita diilaamasta. Heidän ensimmäinen kollektiivinen talonsa oli vallattu asuntovainu Greenwich Village'ssä, jonka omistajat ajoivat pois (kun ihmisiä oli vielä sisällä!) keskellä yötä. Tämän tilalle täytyi hankkia mafian omistama rakennus, jonka vuokran STAR-väki hankki diilaamalla läheisillä kaduilla. Vuonna 1988 AIDS-koalitio vallasta vapautumiseksi (AIDS Coalition to Unleash Power – ACT UP) muodostui käyttämään suoraa toimintaa ja kansalaistottelemattomuutta kiinnittääkseen huomiota AIDS-epidemiaan, jonka heteroyhteiskunta leimasi ”homotaudiksi”. Suuri osa lääketieteellisestä edistyksestä kamppailussa tätä tautia vastaan on velkaa lukittautumisille, ihmismuureille, yhteisöorganisoinnille ja sosiaalisille ohjelmille joita tämä uskomaton ryhmä tuotti pakottaen samalla heteroyhteiskunnan ottamaan AIDSin vakavasti.

Tämä perinne jatkuu tämän päivän radikaalin queer-organisoinnin uudessa aallossa. Queer Nationin ja Lesbian Avengersien kaltaisten ryhmien, jotka auttoivat sulkemaan WTO-kokouksen Seattlessa 1999, ryhmät kuten Gay Shame, the Pollinators, Queer Fist, Fed Up Queers, FIERCE ja the Gender Mu-

Historiaa vailla oleva ihmisjoukko on mahdollista saada tekemään mitä tahansa. He alistuvat minkä tahansa halvennuksen kohdeksi koska ovat unohtaneet että toisenlainen olo on mahdollista. Tämän takia siirtomaavallat ovat aina kiiruhtaneet pyyhkimään pois niiden historiaa, joiden resurssit ja työn he haluaisivat varastaa: kielet ja kulttuurit joko vääristellään siirtomaavallan paradigmojen mukaisiksi tai tuhoetaan täysin prosesseissa jotka ovat samanaikaisesti yksinkertaisia ja äärimmäisen hienovaraisia. Jos nämä prosessit ovat onnistuneita, pamppua ei koskaan tarvitse kohottaa, ja Valtio onnistuu säilyttämään imagonsa puolueettomana rauhan ylläpitäjänä. Tämä on juuri sitä mitä tällä hetkellä tapahtuu Yhdysvalloissa (ja muualla, käännt. huom.), kun queer-väkeä sulautetaan osaksi valtaväestöä. Vaikka emme olekaan ”kolonisoituja” perinteisessä mielessä, on queer-väki Yhdysvalloissa perinteisesti pakotettu sivukujille, bordelleihin ja tämän kulttuurin mielestä ”huonoille” alueille kaupungeissa.¹

Täytyy sanoa että tämä marginalisointi ei ole koskaan vaikuttanut meihin kaikkiin tasapuolisesti: aina on ollut samanaikaisesti sekä kartanoissa piileskeleviä että lakkopartioissa ja tehdastyössä henkensä vaarantaneita rekkakuskilesboja, aivan kuin on ollut köyhiä transnaisia jotka ovat myyneet kehojaan saadakseen rahaa hormoneihin samaan aikaan kun ihmisoikeuskampanjan edustajat ovat mielistelleet samoja poliittisia puolueita jotka ovat kiistäneet kyseisiltä naisilta oikeuden ilmaiseen terveydenhuoltoon. Tässä mielessä queerkansaa ei ole ”kolonisoitua kansaa”, tuskin voidaan

¹ Tässä artikkelissa termillä queer viitataan keneen tahansa joka identifioituu tai on historiallisesti vastustanut jollain tavalla sukupuoleen ja seksuaalisuuteen liittyviä normeja. Tämä sisältää esimerkiksi lesbot, homot, biseksuaalit, transsukupuoliset, kaksisieluiset [two-spirit folks, alkuperäisväen käyttämä, positiivisesti latautunut termi queer-väestä, suom. huom.], seksityöläiset, polyamoristit ja avioliitto-instituutiota vastustavat. Vaikka kirjoittaja oivaltaakin, että monet näistä ihmisistä eivät henkilökohtaisesti samaistu queer-määritelmään, eikä se merkitse samaa kaikille, jotka termiin identifioituvat, sitä käytetään tässä yhdistävän, sateenvarjomaisen ominaisuutensa takia.

sanoa että olemme ”kansaa” laisinkaan. Olemme monenlaisia, emme yksi yhtenäinen monoliitti.

Kuitenkin ”meillä” on useita vastarinnan historioita, joita ei ole luotu ja ylläpidetty ainoastaan kaduilla olevien, vaan myös niitä dokumentoivien toimesta. Yritykset peitellä näitä historioita ovat viime aikoina lisääntyneet – eikä tämä tapahdu enää ainoastaan kristittyjen, poliitikkojen ja oppikirjoja kustantavien yhtiöiden, vaan myös ”meistä” etuoikeutetuimpien toimesta. Kasatakseen itselleen etuoikeuksia ja valtaa, rikkaammat, pääosin valkoiset homot ja lesbot ja heitä edustavat poliittisesti vaikutusvaltaiset organisaatiot tekevät parhaansa pyyhkiäkseen meidät muut pois näkyvistä. Tämä ei todellakaan ole uutta, mutta yhä enemmän myös keski- ja jopa työväen- ja alaluokkainen queer-väki tuntuu lähtevän tähän mukaan. Eivät ainoastaan kansalliset vaan myös monet ruohonjuuritason ryhmät ympäri maata ovat vimmatun kiinnostuneita vaalipoliitikasta, parisuhteen rekisteröinnistä tai oikeudesta asepalvelukseen. Vastaavasti he etäännyttävät itseään omista historioistaan, jotka yleensä kyseenalaistavat nämä instituutiot ja ovat usein rinnakkaisia useille anarkistisille kamppailuille (tai jopa niiden ”edellä”).

Tämä artikkeli voi toimia lähtöpisteenä heille joiden täytyy löytää uudelleen radikaali queer-historia ja soveltaa sen tarjoamia opetuksia tilanteisiin joita anarkistit tällä hetkellä kohtaavat. Toivon että se voi myös osoittaa heteroille jotka haluavat toimia solidaarisuudessa queer-väen kanssa että on olemassa vaihtoehtoja kainolle homojen avioliitto-oikeuden tukemiselle tai muulle vastaavalle hölynpölylle. Suuri osa queer-väestä kieltäytyy myöntymästä alistamiseen ja sulauttamiseen jota homo”liikkeen” etuoikeutetut osat ajavat, ja voin vain toivoa että anarkistit ovat tässä kieltäytymisessä ensimmäisten joukossa.

jossa tuli selväksi jopa heille jotka eivät olleet osallisia tappelussa, että, erään osallistujan mukaan: ”Olemme sodassa poliisin kanssa! Meidät työnnettiin yli kykymme niellä yhtään enempää vihaa ja teimme mitä meidän täytyi tehdä.” Toinen muistelee: ”Muistan nähneeni 180-senttisen drag queenin korkeissa koroissaan heittelevän poliiseja kivillä, huutaen ’Haukupa mua vielä kerran hintiks!’”

Tuhansien osanottajien joukosta pidätettiin tuona yönä vain kaksikymmentä kaksi ihmistä. Luultavasti paras testamentti White Nightin mellakoista on Chris Carlssonin päiväkirjamerkintä, jossa hän kirjoitti:

Mellakka oli edistynyt, kuten sanfranciscolaisilla mellakoilla on tapana, alun vihaisesta väkijoukosta (joka koostui tässä tapauksessa homoista) tasaiseen virtaan vihaisia nuoria värillisiä miehiä, jotka hakivat tilaisuutta tasta tilit kyttien kanssa. Mellakoiden aikana vallinnut uskomaton yhteisöllisyyden tuntu oli haihtunut 24 tunnin kuluessa. Monet meistä olivat kontrastin hämmentämiä: mellakan euforia huumasi meidät tilapäisesti todellisen yhteisöllisyyden tunnolla. Jälkipyykki palautti meidät kovin ottein kaupunkiin joka oli täynnä toisistaan erillään olevien ihmisten karuja joukkoja.

tuneisuudesta ja siten tilapäisestä mielenhäiriöstä. Tämä tunnetaan nykyään pilkallisesti ”Twinkie-puolustuksena”.

”Puunoksia, parkkimittareita ja asvaltinpalasia”

White Nightin mellakat tapahtuivat San Franciscossa 21. touku-kuuta 1979 vastauksena oikeuden päätökselle joka käytännössä vapautti syytteistä kaupungin ensimmäisen avoimesti homon tarkastajan, Harvey Milkin, murhaajan. Entinen poliisi Dan White murhasi sekä Milkin että pormestari George Mosconen 27. marraskuuta 1978, mutta selvisi neljän vuoden tappotuomiolla, pitkälti sen takia että Harvey Milk oli homo.¹ Erään osanottajan mukaan ”koko kaupunki oli shokissa”. Yli tuhat ihmistä kerääntyi Castro-kadulle huutaen ”kaupungintalolle!” ja alkoi marssia kyseiseen suuntaan. Civic Centerin kohdalla väkijoukko oli kasvanut entisestään; ihmiset alkoivat hyökätä rakennuksen ovia ja ikkunoita kohtaan metallitangoin, sytyttäen sen lopulta tuleen. Erään mellakoitsijan mukaan

jostain syystä he olivat parkkeeranneet poliisiautoja korttelin toiseen päähän. Kukaan ei varsinaisesti halunnut tuhota kaupungintaloa. He vain halusivat tehdä julistuksen. Kuitenkin, kun aktivistit lähtivät autoja kohti, alkoi joukko hurrata hyväksyvästi. Tusinan verran poliisiautoja poltettiin. Palavien autojen torvet ja sireenit lisäsivät oman kaoottisen nuottinsa savuisaan yöilmaan.

Alkoi käsikähmä poliisien kanssa, jossa mielenosoittajat käyttivät ”puunoksia, parkkimittareita ja asvaltinpalasia” aseinaan. Kataistaistelu jatkui pitkälle yöhön kun poliisi palasi Castron alueelle,

¹ Whiten puolustus käytti hyväkseen Milkin avointa homoseksuaalisuutta saadakseen juryn suosion. Whiten asianajaja esitti myös hänen tapansa kuluttaa suuria määriä Coca-Colaa ja Twinkie-kakkuja todisteena äärimmäisestä masen-

Stonewall oli mellakka

Minkä tahansa katsauksen radikaaliin queer-historiaan Yhdysvalloissa täytyy pitää sisällään Stonewallin mellakat. Queervastarinta ei alkanut näistä mellakoista vaan hienovaraista vastarintaa on aina ollut, varhaisen settlementiliikkeen ”naistukiverkostoista” homoesiintyjien kehonkieleen, tyyliin ja ”campiin” sekä alkuaikojen Mattachine Societyn hiljaisiin mutta rohkeisiin protesteihin ulottuen. Mutta Stonewallissa vastarinnasta tuli julkista suurella tavalla.

Läpi 1900-luvun alkupuolen ja erityisesti toisen maailmansodan jälkeen olivat baarit kasvavassa määrin amerikkalaisten homojen ja lesbojen kulttuurisia ja sosiaalisia keskuksia. Vaikka tämä piti paikkansa läpi luokkien, oli se erityisen totta työväenluokkaisten homojen ja lesbojen tapauksessa. Vastaavasti poliisi keskitti repressionsa usein näihin baareihin, josta seurasi äärimmäisen väkivaltaisia ja joskus kuolettavia ratsioita joita Leslie Feinberg on kuvailut. New Yorkin osavaltiossa oli voimassa asetus, jonka mukaan miesten ja naisten tuli pitää yllään vähintään kolmea heidän syntymäsukupuolelleen ”asianmukaista” vaatekappaletta. Toisin sanoen sukupuolinormeista eniten poikkeavat joutuivat vastaanottamaan suurimman hyväksikäytön.

New Yorkissa monet homobaarit olivat mafian omistamia ja oli rutiininomaista, että omistajat lahjoivat poliisin paljastamaan milloin ratsiat tapahtuisivat. 28 kesäkuuta 1969 ennalta arvaamaton ratsia etupäässä miehiseen homobaariin Stonewall Innissä johti kuitenkin mellakoihin jotka ravistelivat Greenwich Village’ä viiden päivän ajan. Ei ole selvyyttä siitä mikä sen kaiken sytytti, mutta joidenkin mukaan eräs lessu, jonka ”täytyi olla butchimpi kuin

queenien” alkoi heiluttaa maijaa edestakaisin. Sitten ”verkkosukkaan verhottu, korkeakorkoiseen kenkään puettu jalka rävähti maijan perästä kytän rintaan” ja ihmiset alkoivat vapauttaa maijaan pidätettyä väkeä. Martin Dubermanin kertomuksen mukaan mellakoiden alkuvaiheessa

täydessä äänessä ollut väkijoukko alkoi huutamaan poliiseille herjauksia – ”Siat!” ”Hinttarikytät!” Sylvia ja Craig liittyivät innoissaan mukaan, Sylvia huuti keuhkonsa pihalle ja Craig päästi pihalle täysin rinnoin ”Gay power!” Eräs nuori puertoricolainen homo meni pelottomasti poliisimiehen luo ja huusi: ”Mitä sulla on hinttejä vastaan? Me ei olla tehty sulle mitään!” Toinen teini alkoi potkia kytää, jatkuvasti missaten, koska kytä pti häntä käsivarren etäisyydellä. Yksi Drag Queeneistä musautti konstaapelia korollaan, tyrkkäsi hänet maahan, nappasi käsirautojen avaimet, vapautti itsensä ja passasi avaimet toiselle takanaan olleelle kuningattarelle.

Väkijoukko joka koostui pääosin kodittomista Latinoqueer nuorista jotka olivat baarin vakiasiakkaita, käytti tiiliskiviä, rikkinäisiä pulloja ja lähistöltä maasta nostetuista parkkimittareista saatuja kolikoita pakottaakseen kytät takaisin baariin, joka sitten sytyttiin palamaan. Mellakapoliisit tulivat heitä pelastamaan, mutta kun he yrittivät hajaannuttaa väkijoukon se yksinkertaisesti kasaantui uudestaan heidän taakseen, kiviä heitellen, roskalaatikoita sytyttellen ja pilkaten heitä kuningattarien rivistöillä jotka sinkosivat jalkojaan ilmaan ja lauloivat:

*We are the Stonewall girls ** We wear our hair in curls ** We wear no underwear ** We show our pubic hair ** We wear our dungarees ** Above our nelly knees!*

Mellakointi ja korttelibileet jatkuivat vielä neljä päivää alkuperäisten mellakoiden jälkeen. Sana levisi kulovalkean tavoin läpi kaupungin ja sitten koko maan – ja ennen pitkäkään homojen vapautusliikkeen synty oli käsillä. Samalla kun heteroryhmät ja -yksilöt olivat hitaita lähtemään mukaan ja usein äärimmäisen homo- ja transfobisia (eräs Stonewallin mellakoiden osanottaja, Jim Fouratt, muistaa soittaneensa ja pyytäneensä vasemmistolai-

sia heteroystäviään mukaan, eikä kukaan heistä tullut), auttoi Stonewall synnyttämään uuden aallon ryhmiä kuten Gay Activist Alliance (GAA), the Gay Liberation Front (GLF), ja the Street Transvestite Action Revolutionaries (STAR) sekä auttoi tuomaan eloa myös jo olemassaolevaan ”homofililiikkeeseen”. Nämä ryhmät pakottivat aikaan valtavan muutoksen paikallisissa laeissa ja poliisin käyttäytymisessä, pystyttivät tukiverkostoja ja sosiaalipalveluja homonuorille, vakiinnuttivat homojen ja lesbojen näkyvän ja häpeilemättömän läsnäolon amerikkalaisessa kulttuurissa, taistelivat rinnakkain Mustien panttereiden ja Young Lordsien [puertoricolaistaustainen Mustia panttereita vastaava organisaatio] kanssa sekä luonnollistivat ylpeyden tunteen ja itsetunnon ihmisissä joille oli koko heidän elämänsä ajan opetettu ettei heillä ollut oikeutta olemassaoloon.